

## II. ROK - DUCHOVNÍ POHLED 5. MĚSÍC - KVĚTEN 2008

### Setkání s františkány a církví; duchovní vedení

#### Životně důležité propojení

Alžbětino první setkání s františkánskými bratry v Eisenachu vedlo ve svém důsledku k velkým změnám v jejím životě. V té době se již se cítila povolána k větší zbožnosti, dílu pro chudé a zvěstování evangelia, ale františkáni, které potkala, ji pomohli nasměrovat pozornost ke způsobu života podle evangelia, který je specifický pro františkánské povolání. Toto je proces, kterým si všichni musíme projít. Odhalení našeho povolání a počáteční fáze formace byly životně důležité pro naše rozhodnutí vstoupit do SFŘ. Ale trvalá formace je stejně důležitá, zde potřebujeme soustavnou podporu celého společenství a našich duchovních asistentů. Toto zázemí potřebujeme, abychom si byli jisti „stavbou na skále“.

Alžbětin první duchovní průvodce, bratr Rodeger, ji učil „v zachovávání mravnosti, pokory a trpělivosti, udržování bdělosti v modlitbě a účasti na dobročinnosti.“ Je důležité podotknout, že Rodegerova rada byla úplná a týkala se všech oblastí jejího života. Začalo to v manželství, kde cudnost znamenala svěřit vztah s jeho fyzickými projevy Bohu. Totéž platilo pro modlitbu a trpělivost ve vztazích s druhými a především pro životní povolání sloužit chudým. Víme, že toto poučení se projevilo v Alžbětině životě; to znamená, že byla věrná cestě, pro kterou obdržela povolání. Toto období poznávání a rozlišování ji nakonec dovedlo ke vstupu mezi Kající františkánské bratry a sestry.

Důležitá je nejen dobrá formace. Musíme také být vytrvalí a pokračovat v úsilí na neustálém růstu našeho povolání. Potřebujeme se sami sebe ptát, zda žijeme podle evangelia v duchu františkánské chudoby, jednoduchosti, lidskosti, milosrdenství, lásky a míru. Tento závazek nelze plnit jen napůl, nebo vrátit, když jsme ho přijali, vždyť toto jsme slíbili Bohu svou profesí v SFŘ! Alžběta byla svému slibu po celý život věrná.

Naši duchovní asistenti bratři řeholní františkáni nám pomáhají zachovávat „věrnost charismatu“ a věrohodnost v dodržování Řehole. Dnes my v SFŘ, jak každý jednotlivý světský františkán, tak každé bratrské společenství, máme velkou zodpovědnost za naši vlastní práci a rozhodnost v péči o své povolání, ale také potřebujeme vědomí bratrského společenství s ostatními větvemi františkánské rodiny, s nimiž „byl náš řád po staletí spojen“. Vždy bychom měli cítit vděčnost vůči těm, kdo nám duchovně pomáhají, a být připraveni nabídnout jim naši pomoc. Alžbětu také vedla vděčnost vůči bratrům k tomu, aby pracovala na tom, co podpoří jejich službu. Modleme se za naše duchovní průvodce a větší počet nových povolání do jejich řádů.

Naši práci musíme dělat jako živé údy církve, jak jako celek, tak také v našich farnostech, kde každému „osobně zpřítomňujeme naše františkánské charisma“. Coby šlechtična, Alžběta hrála ve farnosti důležitou úlohu, jak ve dnech prosebných nebo kajících modliteb, tak při slavení Svatého týdne. Své děti brala s sebou do kostela na rituál očišťování. Také sledovala papežské listy, pokračovala v životě františkánského charismatu a usilovně zápasila při hledání formy řeholního způsobu života po manželově smrti. Kéž vždy nasloucháme papežovi a biskupům, kteří nám byli poslání Bohem, stejně jako následujeme povolání v řádu.

#### Písmo svaté

„A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vlny, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále.“ (Mt. 7,24-25).

Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží“ (Lk 9,2).  
[Ježíš k dvanácti]: „Amen, amen, pravím vám, kdo přijímá toho, koho pošlu, mne přijímá. A kdo přijímá mne, přijímá toho, který mě poslal.“ (Jan 13,20).

#### Františkánské dokumenty

Mezi duchovními rodinami, vyvolanými Duchem svatým v církvi, sdružuje františkánská rodina všechny členy Božího lidu – laiky, řeholníky a kněze, kteří se cítí být povoláni následovat Krista ve stopách sv. Františka z Assisi. Různými způsoby a podobami, ale ve vzájemném životním společenství chtějí zpřítomňovat charisma společného serafického Otce v životě a poslání církve. (Řehole 1)

Jako konkrétní znamení společenství a spoluodpovědnosti ať si rady jednotlivých stupňů vyžadají podle konstitucí od představených čtyř řeholních františkánských rodin, s nimiž je světské bratrské společenství na věky spojeno, schopné a ochotné řeholníky pro duchovní vedení. Představený se souhlasem své rady ať žádá příslušné řeholní představené o pravidelnou visitaci, aby se podporovala věrnost vůči charismatu a zachování řehole pro větší pomoc životu bratrského společenství. Ať žádá také ty, kteří jsou na vyšším stupni a jimž to podle konstitucí přísluší, o bratrskou visitaci. (Řehole 26)

## II. ROK - DUCHOVNÍ POHLED 6. MĚSÍC - ČERVEN 2008

### Svědění, mír a problémy se spravedlností

Během prvního roku formace jsme se zabývali Alžbětíným následováním svědomí a zaujetím pro spravedlnost. Letos se zaměříme na základy dobrého svědomí, konání skutků pro zachování spravedlnosti a mír ve společnosti v níž žijeme.

Každý z nás má přirozené vnitřní poznání morálky, zapsané v srdci, podle něhož bude souzen, jak nám připomíná sv. Pavel (Římanům 2,15). Utváření dobrého svědomí znamená naslouchat a chápat Boží příkazy, přijímat je za své a být schopen soudit své činy ve světle tohoto sebevzdělávání. Alžběta musela také činit závěry ve shodě se svědomím. Musela se sama sebe ptát, zda některé její činy nejsou ve skutečnosti spoluúčastí na nespravedlnosti. Proto odmítla jídlo neprávem vymáhané na poddaných, ať už u stolu svého manžela nebo později i švagra. Dělat správné věci podle svého svědomí je často obtížné. Přesto Alžběta dělala i velmi těžké věci, proto aby se vyhnula i nejmenší špatnosti, i když tak šla proti zájmům svého manžela.

Alžběta se nejen vyhýbala podílnictví na nespravedlnostech svého manžela, ale také tak sama jednala. Jako vládkyně, i jako jednatel, slyšela hlasy utlačovaných a přišla jim na pomoc. Většinou nás uspokojuje to, že se vyhýbáme s co nejmenší námahou hříchu. Ale obtížnější správné věci, které slibují úrodu, neděláme, necháváme je ležet ladem. Soustředí se víc na odvracení zla, nebo dělání dobra?

Alžběta činila obojí, protože chtěla, jak říká František, být před Bohem zcela upřímná, jako někdo, kdo nese Krista v sobě a dává mu život ve svých činech. To se týká i nás. Je v mých činech rozpoznatelný Kristus? Je můj vlastní život ve shodě s mým přesvědčením?

Jako křesťané musíme přinášet svědectví o naší víře v důstojnost všech lidí jako dětí božích, jako bratří a sester v Kristu. Musíme se soustředit na problémy spravedlnosti, míru, lidských práv a důstojnosti, práva na práci a zásadovou životní morálku. Postavím se proti porušování lidských práv v mém sousedství, nebo se podívám stranou? Žiji jen umírněně podle svých názorů, jednám s ohledem na majetek, pomáhám pouze z nadbytku? Sleduji společenské dění a zajímám se o záležitosti práva, abych mohl volit podle svého svědomí? Zajímám se o stav lidských práv ve světě? Jaké pozitivní věci můžeme jako bratrstvo učinit, abychom podpořili mír, spravedlnost a lidská práva?

---

#### Písmo svaté

„Proč mne oslovujete, Pane, Pane, a nečiníte, co říkám?“ (Lk 6,46).

„Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a někdo z vás by jim řekl: „Budte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad“, ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá.“ (Jakub 2, 15-17).

„Jestliže národy, které nemají zákon, samy od sebe činí to, co zákon žádá, pak jsou samy sobě zákonem, i když zákon nemají. Tím ukazují, že to, co zákon požaduje, mají napsáno ve svém srdci, jak dosvědčuje jejich svědomí, poněvadž jejich myšlenky je jednou obviňují, jednou hájí. Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.“ (Řím 2,14-16)

#### Františkánské dokumenty

„Jsme matkami, když ho nosíme ve svém srdci a ve svém těle díky božské lásce a čistému a upřímnému svědomí; rodíme ho skrze svaté konání, které má druhým svítit jako vzor.“ (Povzbuzení sv. Františka Kajicím bratřím a sestram)

„Jako jednotlivci i jako společenství ať vydávají svědectví svým lidským životem a také odvážnými činy při prosazování spravedlnosti, především ve veřejném životě. Ať se také zavazují ke konkrétním rozhodnutím, která jsou v souladu s jejich vírou.“ (Řehole SFŘ hlava II, 15)

„Práci ať považují za dar a jakousi účast na stvoření, vykoupení a službě lidskému společenství.“ (Řehole SFŘ hlava II,16).

"Ať jsou šířiteli pokoje a pamatují, že pokoj je třeba neúnavně budovat. Ať tedy hledají prostřednictvím dialogu cesty k jednotě a bratrské shodě s důvěrou, že v každém člověku je přítomen božský zárodek a že láska a odpuštění mají přetvářející moc. (Řehole SFŘ, hlava II, 19).

## II. ROK - DUCHOVNÍ POHLED 7. MĚSÍC - ČERVENEC 2008

### Setkání s chudými, vidění Krista v chudých

Sv. Alžběta je nejznámější pro svou lásku k chudým. Tato láska vyjadřuje pravost jejího františkánského ducha. Letos se díváme na společné znaky jejího života a našeho povolání Světských františkánů. Z jejího příkladu a z příkladu svatého Františka můžeme vyčíst mnohé o tom, jak se přibližovat k chudým a jak se s nimi setkávat. Pokud jde o nás, nejprve se vždy dívejme na chudého jako na Krista. Sv. František řekl, „*když spatříš chudého, je před tebou obraz Pána a jeho chudé matky*“ (II.Celano 85). Když Alžběta koupala a přikrývala chudého člověka ve špitálu v Marburgu, řekla své společnici Irmingard: „*Jak je pro nás dobré, že můžeme koupat a přikrývat našeho Pána tímto způsobem.*“ (Výpovědi čtyř služebných).

Jestliže chceme účinně dosáhnout až k chudým, musíme být ochotní je skutečně znát. Nejsme často pokoušeni předsudky, ukvapenými soudy o životě druhých, zejména těch, kteří bojují s chudobou? Sv. František donutil jednoho z kněží, aby žádal o odpuštění, když tvrdě odsoudil úmysly chudého člověka. (II. Celano). Alžběta věděla, že je důležité se nejdříve s chudými setkávat a rozumět jim, pak jim pomáhat. Její dáma a společnice v čekatelském období, Insentrude, dosvědčila: „*Ptávala se, kde bydlí, aby zkoumáním byla inspirována k milosrdenství a soucítění. Nezáleželo na vzdálenosti, blátě ani obtížnosti cesty, aby je mohla navštívit, vstupující do jejich nutných malých místností.*“ (Výpovědi čtyř služebných).

Naše Řehole SFRĚ nás žádá „*vytvářet s chudými společenství*“. Abychom to dělali, musíme být ochotní vstoupit do jejich životů a být otevření k tomu, aby oni vstupovali do našich životů. To svatá Alžběta dělala, když se projevovala jako dobrá matka chudých dětí a účastnila se pohřbů chudých lidí.

Naše Řehole požaduje, abychom byli „*zajedno se všemi lidmi, zvláště s nejmenšími*“, tj. být s nimi na stejné bázi. Sv. František řekl, že nechtěl, aby jeho kněží seděli na krásných sedadlech, když chudí by seděli na zemi. Alžběta sloužila v církvi chudým a byla mezi chudými ženami jako jedna z nich. Díky tomu chudí věděli, že její láska k nim je opravdová.

Naše Řehole také žádá, abychom vytvářeli pro chudé „*životní podmínky důstojné tvorů vykoupených Kristem*“. Proto je nezbytné, abychom nenabízeli jen momentální pomoc. Musíme pracovat na tom, aby se situace chudých zlepšovala a stávala se skutečně lidsky důstojnou. Alžběta toto uskutečňovala svou aktivitou v době hladomoru v Duryňsku. Dávala jim nejen jídlo a šaty, ale dávala jim i pracovní příležitosti, aby byli schopni pomáhat sami sobě. Také pracovala na tom, aby jejich duše dostávaly nový život tím, že jim pomáhala přistupovat ke svátostem.

A nad to nade všechno Alžběta šířila františkánskou radost na všechny nemocné a chudé, o které pečovala, když se s nimi „s největší radostí“ setkala ( Svědectví čtyř služebných). Její unikátní způsob lásky k chudým je symbolizován v příběhu o chlebu, který nesla chudým ve své sukni, a který se proměnil v růže. Je to legenda. Ve skutečnosti se toto vypráví o velkém počtu světců. Literárně historická pravdivost je problematičtější, ale je to vyjádření jejího postoje. Takto se se svou pomocí přibližovala k chudým. Krása a vůně růží představuje postoj, kterým bychom se měli přibližovat a přistupovat k chudým i my - postojem, který šíří krásu Boží lásky k nim. To nám připomíná, abychom tímto způsobem přinášeli Boží lásku každému, s kým se setkáme.

#### Duchovní zamyšlení

Jsem ochotný jít pod vnější zdání, když uvažuji o životech a projevu chudých a jejich znevýhodnění? Děláním ukvapeně tvrdé závěry nebo vynakládám úsilí na odhalení jejich skutečné situace? Jsem si vědom, že setkání s chudým, je setkáním s Kristem? Jak bych se měl chovat, když toto vím? Jak můžeme budovat společenství a rovnoprávnost mezi víc než dobře vydělávajícími a chudými v naší farnosti? Dávám chléb a jiné pro život zcela nezbytné věci při setkávání s nemocnými, chudými a potřebnými, tak jako by to byly růže, které působí radost a šíří ji?

#### Písmo svaté

„*Boháč a chudák se střetávají, Hospodin je učinil oba*“ (Příslaví 22,2).

„*Tomu, kdo je pozval, Ježíš řekl: ‚Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné a bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty. Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé. Blaze tobě, neboť nemají čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.‘*“ (Lukáš 14,12-14)

„*... cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.*“ (Matouš 25,35-40)

#### Františkánské dokumenty

„*...Smysl pro bratrství ať jim dá radost a ochotu být zajedno se všemi lidmi, zvláště s nejmenšími. Ať se snaží pro ně vytvořit životní podmínky důstojné tvorů vykoupených Kristem.*“ (Řehole SFRĚ II, 13)

## II. ROK - DUCHOVNÍ POHLED 8. MĚSÍC - SRPEN 2008

### Jednání v okamžiku ztráty, osamělosti a ztrácení milovaných

Smrt manžela při cestě na křížovou výpravu byla pro Alžbětu velkým neštěstím. Byla připravena na jeho smrt ve válce a přemýšlela o tom, co by pak dělala. Složila slib, že zůstane zdrženlivá, jestliže svého manžela přežije. Mlčky prožívala nezměrné utrpení kvůli manželově smrti a obrovským změnám, které podstupovala kvůli tomu, a také díky volbě, kterou musela uskutečnit.

Ve svém zármutku se zcela odevzdala Boží vůli. Řekla: „*Nechci obnovit jeho život, i kdyby to stálo jen jediný vlas, pokud by to bylo proti tvé vůli. Nyní odporučím sebe i jeho tvé milosti. Ať se nám stane podle tvé vůle.*“

Jestliže jsme prožili bolestnou ztrátu, pak mezi jiným prožíváme také pocit obrovské osamělosti a ztrátu smyslu našich životů. Jak řešila osamělost Alžběta? Obrátila se k Bohu v modlitbě s prosbou o poznání, jak jí poradil papež Řehoř IX. Našla nový smysl svého života: a šla vytvořit komunitu sester a postavit špitál.

Mnohý z nás prožije ztrátu někoho milovaného. Jedině jestliže jsme na to připraveni ve stejném smyslu, dokážeme utrpení překonat. S Boží pomocí dokážeme osamělost přijmout. Velmi se potřebujeme zabývat modlitbou a rozlišováním, abychom poznali Boží vůli o naší budoucnosti.

---

#### Duchovní zamyšlení

Dokážu se díky Alžbětě poučit jak přijímat utrpení? Dovedu být vděčný za období štěstí s milovaným a vyjádřit i v době zármutku vděčnost a radost za tuto lásku? Prožívám období samoty jako výzvu, že nyní jsem výhradně v Božích rukou a jsem připraven zcela přebudovat a nově zaměřit svůj život?

#### Písmo svaté

„*Poodešel od nich, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.*“ (Mt 26,39)

#### Františkánské dokumenty

„*Ať se spojují s vykupitelskou poslušností Ježíše, který vložil svou vůli do Otcových rukou, ať věrně plní své vlastní povinnosti v různých okolnostech života.*“ (Řehole 10)

## II. ROK - DUCHOVNÍ POHLED 9. MĚSÍC - ZÁŘÍ 2008

### Jednání při hlubokých změnách v našich životech

Kromě hlubokých změn ve svém životě, které nastaly, když přijala smrt svého manžela, procházela Alžběta mnoha obtížemi: byly jí odňaty věnné pozemky i vdovský podíl (příjem po manželovi), opustila z hrad a zakoušela pronásledování a nactiutrhání od svých nepřátel, kteří byli mezi manželovými vazaly. Musela také počítat s drsností svého zpovědníka Konráda z Marburgu. Ona však byla vždy vyrovnaná a radostná v Bohu.

Jedné ze svých služebných pověděla, jak se vyrovnat s takovým utrpením: „*Musíme nést takové věci ochotně, protože s námi je to jako s trávou, která roste v řece: když voda stoupá, tráva je tlačena dolů, skloní se a záplava vody proteče nad ní, aniž by ji uškodila. Když velká voda skončí, tráva se narovná a roste ve své síle utěšeně a plná radosti. Měli bychom se chovat stejně, jestliže je to potřeba: sehnout se, pokořit se a potom ochotně a s radostí vstát.*“

I my často prožíváme stejné věci jako Alžběta, když ztratíme práci, máme finanční těžkosti, jsme nepochopeni v zaměstnání, nebo jsme druhými pomlouváni a naše pověst je napadána. Měli bychom se opakovaně modlit se sv. Františkem slova: „*Můj Pán a mé všechno*“, protože sv. František se mnohem víc staral o to, co s ním zamýšlí Bůh, než o to, co dělali druzí. Věděl, že „*dokonalá radost*“ není v tom, že se věci dějí podle nás, ale v trpělivě snášeném utrpení. Musíme proto být vždy připraveni raději tyto věci snášet jako přijímání Kristova kříže. To znamená přijímání úderů ve spojení s Kristem a s ranami, které On přijal během Pašijí, tak jako to dělala Alžběta.

---

#### Duchovní zamyšlení

Přijímám utrpení a obtíže, materiální i duchovní jako Boží vůli? Považuji takové věci za následování Krista a přijímání jeho kříže? Uvědomuji si, že díky tomu mohu prožít „*dokonalou radost*“? Chápu, že cesta na níž je vidět moje slabost, mi neubližuje, ale posiluje mne a osvobozuje?

#### Písmo svaté

*Ježíš jim pravil: „Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen.“ Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej.“ (Lukáš 9,22-24)*

#### Františkánské dokumenty

*„Nechť následují Krista chudého a ukřižovaného a vyznávají ho i v obtížích a pronásledováních.“ (Řehole SFŘ, II, 10)*